

Keyingi qatorda ovoz tembrining ortib borishi va bu ovoz ko'tarilishiga nisbatan salbiy munosabat ham yaqqol-lashishini ko'rsatadi. Gapirmoq fe'l bilan boshlangan qatorda neytral so'z salbiy munosabatni ko'rsatadigan so'zlar bilan davom etadi va shu bilan birga ayttilayotgan gapning qiyomsiz, ahamiyatga arzimas ekanligiga ham ishora qiladi. Tabassum qilmoq ijobiy bo'yodkorlik bilan daraja qatorini boshlab bergen. Kulmoq esa uslubiy jihatdan neytral vosita, qator yaqqol salbiy munosabatga sabab bo'ladigan fe'l bilan yakunlanadi. Birinchi misolda neytral semali so'z birdan salbiy so'zga o'tib ketdi. Oxirgi misolda esa ijobiy sema avval neytral, so'ng salbiy semaga yo'naladi. Bunday tartibni bo'yodkorlik asosida qurilgan daraja qatorining asosiy tamoyilli deb aytish mumkin. Xulq-atvor fe'llari jadallik semasining ortib borishiga qarab ham graduonimik munosabatga kirishadi.

turtmoq → urmoq → do'pposlamoq // to push → to beat → to ram

titramoq → qaltiramoq → tebranmoq // to tremble → to shake → to sway

urishmoq → haqoratlamoq → so'kmoq // to argue → to humiliate → to scold

Birinchi qatorda fiziologik ta'sir xulq-atvorini ifodalaydigan fe'llar jamlangan. Turtmoq fe'l engil xatti-harakat, qisqa muddat davom etadigan jarayonni ifodalaydi. Urmoq esa jarayondagi kuch ishlatish ko'payganini, do'pposlamoq urish xatti-harakatining bir necha bor takrorlanganini anglatadi. Titroq qo'rquv natijasida yuzaga kelgan fiziologik atvorning bilinar-bilinmasligini ifodlagani holda, qaltiramoq harakat yaqqol ko'zga tashlanadigan darajada ekaniga ishora qiladi. Tebranmoq intensivligi eng yuqori darajadagi xulq-atvorning tashqi alomati sifatida daraja qatorini yakunlaydi. Oxirgi qatorda urishmoq ma'nosi engil kojish yoki tanqidni bildiradi, intensivligi yuqori bo'lgan haqoratlamoq esa insonning shaxsiyatiga o'tish, qattiq tanbeh berishni bildiradi. So'kinmoq esa o'zining salbiy konnotatsiyasi bilan konflikning yanada kuchayganiga ishora qiladi.

O'zbek tilida xulq-atvor fe'llariga ijobiy yoki salbiy se-

mani tarz ma'nosini ifodalashga xizmat qiluvchi ko'makchilar ham yuklashi mumkin. Ma'lumki, o'zbek tilida asosiy felga ravishdosh shakli vositasida bog'lanuvchi olmoq, qo'yimoq, yurmoq, yubormoq, bilmoq, bo'lmoq, ko'rmoq kabi ko'makchi fe'llar turli tarz ma'nolarini qo'shadi. Tarz ma'nolari esa boshlanish, tugallanish va jarayonlilikdan tashqari yana ko'plab qo'shimcha semalar demakdir. Masalan, kutilmaganlik, takroriylik, sinash, jadallik, noto'liqlik kabi tarz ma'nolari xulq-atvor hamda ko'makchi fe'llar birikuvidan ham hosil bo'ladi – buni leksemalarning kontekstual polisemiya imkoniyati deb baholash joiz.

gapirib yubormoq – kutilmagan, salbiy xatti-harakat turtib ko'rmoq – neytral bo'yodkorlik kasb etgan, sinash tarz ma'nosiga ega xulq-atvor fe'l

so'kib bermoq – tugallangan salbiy xulq-atvor belgisi, salbiy munosabat shakli

maqtab yurmoq – davomli ijobiy munosabat
kulib qo'yimoq – kutilmagan, oniy xulq-atvor belgisi

Ingliz tilida ko'makchi fe'l vazifasi predloglarga yuklanadi. Predlog va fe'l birikuvi fe'lning lug'aviy semasini butunlay o'zgartirib yuborishi yoki lug'aviy ma'noga ta'sir qilmagan holda konnotativ sema qo'shishi mumkin. Masalan, to speak out – gapirib olmoq, kutilmaganlik, to'liqlilik semasiga ega. Shuningdek, oshkora ochiq gapirib olish ingliz tilida ijobiy xulq-atvor namunasi deb baholanadi. To let down – pand berib qo'yimoq fe'lida predlog xatti-harakatning tugallangan tarzini bildiradi, fe'l lug'aviy ma'nosiga ko'ra salbiy bo'yodkorlikka ega munosabat shaklini anglatadi. To rush into – shoshilib kirmoq. Bunda predlog harakatning yo'nalish semasini namoyon qiladi. Harakatning oniyligi, kutilmaganligi, tugallanganligi esa to rush lug'aviy semasi tarkibiy qismalaridir.

Demak, xulq-atvor fe'llarida aksariyat asosiy semantik xususiyatlardan sirasida ijobiy yoki salbiy bo'yodkorlik, lug'aviy, ifodaviy polisemiyani sanab o'tish mumkin. Guruhdagil so'zlar o'z tarkibidagi xususiy ma'no turi, tarz semalariga ko'ra ma'nodoshlik, ziddiyat va graduonimik munosabatlarga kirishadi.

Foydalilanigan adabiyotlar

- Степанов Ю. Семиотика – М.: Радуга, 1983 – 640с; Абаев В. Понятие идеосемантики // Избранные труды. 2. Общее и сравнительное языкознание. Владикавказ, 1995.
- Исаченко О. Функционально-семантический класс глаголов поведения (системно-семантический, функциональный и лингвокультурологический аспекты): Дисс. ... канд. филол. наук. Новосибирск, 2000. – 208 с.
- Жданова О. Стилистическая и интеллектуальная оценочность глаголов поведения // Лексико-семантические группы современного русского языка. Новосибирск, 1985. – С. 48-55.
- Жумабаева Ж. Ўзбек ва инглиз тилларида лексик ҳамда стилистик градуонимия. Фил.фак.док.дисс. – Тошкент, 2016.
- Бозоров О. Ўзбек тилида даражаланиш. Фил.фак.док.дисс. – Тошкент, 1997.
- Орифжонова Ш. Ўзбек тилида луг'авий градуонимия. Фил. фан. ном. дисс. – Тошкент, 1996.)
- Ortiqova G. Harakat tarzi shakllarining uslubiy imkoniyatlari. – Berlin: Globe Edit, 2022. 108-b.
- Elchayev Z. Xulq-atvor fe'llarining so'z turkumlari va til tizimidagi o'mi. Tamaddun nurl. Ilmli, ijtimoiy-falsafiy, madanly-ma'rifiy, adabiy-badilij jurnal. 53-62 betlar, 2023-yil.

Marxobo ERKINOVA,

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat
o'zbek tilli va adabiyoti universiteti o'qituvchisi
erkinovamarhabo1@gmail.com

O'ZBEK AYOLLARI NUTQIDA BAHO BILDIRUVCHI BIRLIKLER

Annotatsiya: maqolada o'zbek ayollarini nutqiga xos baho munosabati birliklarning gender xususiyatlari haqida filr yuntildi. Ayollar nutqining gender xususiyatini namoyon qilishda faol qo'llaniladigan baho munosabati birliklar: leksik, grammatick birliklar, undov so'zlar, olqish va qarg'ish so'zlarining o'ziga xos tomonlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: baho munosabati, gender xususiyati, ayollar nutqi, olqish, qarg'ish, ijobjiy baho, saibiy baho assotsiativ birlik, nutqiy odat.

Аннотация: в статье рассматриваются гендерные характеристики единиц оценки, характерные для речи узбекских женщин. Рассмотрены оценочные единицы, активно используемые при проявлении гендерных особенностей женской речи: лексические, грамматические единицы, восклицания, аплодисменты и ругательные слова.

Ключевые слова: оценочная установка, гендерная характеристика, женская речь, аплодисменты, ругательства, положительная оценка, отрицательная оценка, ассоциативная единица, речевая привычка.

Annotation: the article discusses the gender characteristics of units of evaluation, specific to the speech of Uzbek women. Evaluation-related units actively used in the manifestation of gender characteristics of women's speech: lexical, grammatical units, exclamations, applause and cursing words are considered.

Keywords: evaluation approach, gender feature, women's speech, applause, damnation, positive evaluation, negative evaluation, associative unit, speech habit.

Til kishilik jamiyatni uchun aloqa vositasi vazifasini bajaruvchi asosiy quroldir. Har bir til doim shu til egalarining hayotidagi barcha voqeliklarni aks ettiradi, mavjud shart-sharoitlar, davr bilan o'sib rivojlanadi. Shuning uchun bugungi kunda tilning rivojlanishiga, sof saqlanishiga, sayqallanishiga e'tibor yanada ortmoqda. U borliq haqidagi bilimlarni ifodalash vositasigina emas, balki tinglovchiga ta'sir etuvchi vosita hamdir. Shuning uchun til faqat kommunikativ vazifanigina emas, ekspressiv-emotsional vazifani ham bajaradi. Voqelikka munosabat bildirish belgisi baho atamasini nomi ostida yuritildi. O'zbek tilida yangi yo'naliш sifatida yuzaga kelgan baho kategoriyasi, o'zbek tilida baho bildiruvchi leksik assotsiatsiyalarining hosil bo'lish mexanizmlari, baho bildiruvchi assotsiativ maydoni, verbal assotsiatsiyalarning til egalarining gender belgisi, ijtimoliylik xususiyatlari nuqtayi nazaridan tadqiqi masalasi haqida turli mulohazalar yuzaga kelmoqda. O'zbek tilshunosligida Sh.Iskandarova, A.Sobirov, B.Qurbanova, D.Xudoyberganova, D.Lutfullayeva, N.Hoshimovalar tomonidan assotsiativ tilshunoslik nazariyasi, assotsiativ tajriba metodi, assotsiativ maydon, verbal assotsiatsiyalarning vujudga kelish omillari xususida tadqiqot ishlari amalga oshirilgan. O'zbek tilida bu sohaning kirib kelishi f.f.d., prof.D.E.Lutfullayeva nomlari bilan bog'liq. Assotsiativ birliklarning gender xoslanishi borasida G.E.Yuryevna, T.G.Borgoyakova, G.E Kuznetsova kabilar rus va xakas tillari misolida ish olib borganlar. Biroq o'zbek tilli materiallari asosida individual assotsiatsiyalarning gender xoslanishi mavzuyida tadqiqot ishi olib

borilimgan.

Tilshunos olim V.I.Banaru bahoga quyidagicha ta'rif bergan: baho-aksiologik atama bo'lib, natijali aspektini ifodalovchi baho subyekti va uning predmeti o'tasida o'zaro munosabat o'matuvchi jarayon. Zero, baho predmeti qatoriga nafaqat subyekt uchun ijobjiy ahamiyatga ega bo'lgan qadriyatlari, balki nol darajali va saibiy qadriyatlari ham aloqador bo'lib, bu tushunchaning umumiylis nisbilyigini isbotlaydi. Leksemaning mazmun jihatidan, voqelikni nomlashdan tashqari nomlanayotgan voqelikka munosabat ham bildiriladi. Baho munosabati turli aspektlarga ega bo'lib, inson faoliyatining alohida bir sohasi bilan bog'langan holda aniqlanadigan aloqalar, bog'lanishlar tushuniladi. Munosabatlar deganda bir butunlikning tarkibiy qismi – birliklari orasidagi o'zaro aloqalar, bog'lanishlar anglashiladi.

Leksemaning mazmun jihatida asosiy hodisa – leksik ma'no; baho semasi, asosan, uch xil ifodalanadi: 1) morfema yordamida; 2) leksemaning o'zi bilan; 3) kontekst yordamida. Baho semasining morfema yordamida ifodalanishi morfologik ifodalanish deyiladi. Hozirgi o'zbek tilida bunday vazifani erkashash, kichraytirish ma'nolarini anglatuvchi -cha,-gina, -jon, -choq, -chak kabi qo'shimchalar bajaradi. Bu morfemalar ijobjiy munosabat ifodalashga xizmat qiladi. Masalan: Bo'ixon do'mboqqina bola bo'lgan edi. Uni yomon ko'zdan asrasin, deb kiyimlariga tumor-u ko'zmunchoqlar taqib qo'yardi.

Baho munosabati shaxsning ijtimoiy holatidan, jinsi, yoshi, millati, dunyoqarashidan kelib chiqqan holda til

egalarining nutqida aks etadi. Baho munosabatining ijobjiy yoki salbiy tarzda qo'llanishi, ayollar va erkaklar nutqida baho munosabatlari birliklarning gender xususiyatlari namoyon bo'ladi.

Gender ko'p qirrali tarmoq bo'lgani uchun nafaqat faylasuf va sotsiologlarning, balki tilshunoslarning ham e'tiborini tortgan. Tilshunoslikda gender elementlariga e'tibor doim ham mavjud bo'lgan. Erkak va ayol nutqining muayyan farqlarga ega ekanligi ko'rinish turishi dunyoning barcha tillari uchun xosdir. Ayrim tillarda bu omil ochiq namoyon bo'ssa, boshqa tillarda uning lingvistik asoslarini ko'rsatib berish oson emas [3, 87].

1960-yillar o'rtalariga kelib tilshunoslikda gender masalasiga bo'lgan qiziqish uch yo'nalishdagi ikki jihatga: muayyan tilda erkaklar va ayollarning nutqining tafovutlari hamda muayyan til tizimida erkaklik, ayollik belgilari bilan bog'liq tushunchlarni ifodalovchi til biriklari tadqiqotlarda o'z aksini topdi:

- 1) Erkak-ayol nutqining ijtimoly tablati;
- 2) nutqiy muloqotning o'ziga xos xususiyatlari;
- 3) tafovutlarning kognitiv aspekti [2, 83].

Ayollarning nutqida so'zlarning ko'chma ma'nolaridan foydalanishi, maqol va iboralarni qo'shib gapirishi, emotsiyaga berilishi kuzatiladi. Gapirayotganda ham ohanglarning o'zgarib borishi kuzatiladi.

O'zbek nutqiy odatlarining tadqiqotchisi prof. Sh. Iskandarova o'zbek nutqiy odatlarining gender xususiyatlari alohida to'xtalib, ayollar o'rtasidagi muloqot jarayonida qo'llanishi odat tusiga kirgan ayrim so'z va iboralarni quyidagicha qayd qiladi: "dugonajon, ovsinjon, egachi, aylanay, o'rgilay, girqitton, qoqindiq, asalim, shirinim, toychog'im va boshqalar". Bular barcha ayollar uchun umumiy til biriklari – ayol, buvi, ona, turmush o'togi, dugona, farzand, opa, singil, amma, xola va boshqa notanish kishi bo'lishi mumkin. Bunday holatlarda ularning har birining boshqa bir ayol bilan muloqot odati yana o'ziga xos tarzda shakllangan bo'ladi" [1, 26].

Aylanay, o'rgilay, girqitton, qoqindiq, tasadduq kabi leksik vositalarida o'zbek ayollar nutqining gender xususiyati namoyon bo'ladi va bu so'zlar ijobjiy baho munosabatini ifodalaydi.

– Hoy, aylanay, o'g'rigina bolam, boshimda shunday musibat turganda ko'zimga uyqu keladimi? (G.Gulom)

Voy, o'g'limdan aylanay! (O'.Umarbekov)

– Voy, tasaddug'-ey, ey, voy, tasaddug'-ey! Ho'-o'p bolalarimiz bor-da, tasadduq! – dedi A'lobush. (O'. Umarbekov)

Ushbu parchadagi "aylanay", "tasadduq" so'zları orqali o'zbek ayollarining ijobjiy baho munosabalining gender xususiyati namoyon bo'lgan.

Ayollar nutqida erkalash-kichraytirish -choq, -gina,

-jon qo'shimchalariga egalik qo'shimchalarini qo'shib murojaat qilish faol qo'llaniladi. Bu so'zlovchining murojaat qilgan shaxsga nisbatan ijobjiy munosabatini namoyon qiladi. O'zbek ayollar farzandlarini toychog'im, qo'zichog'im, bolajonim, qizginam deya erkalaydi. Takibidagi erkalash-kichraytirish qo'shimchalar erkalash va kichraytirishdan tashqari ijobjiy munosabatni ham ifoda etadi.

– Voy, bolaginam-a! Pul yuborib nima qilar kan! (O'. Umarbekov)

Parchadagi "bolaginam" so'zi -gina lug'aviy shakl yasovchi qo'shimchaga egalik qo'shimchasi qo'shilib, ayollar nutqining gender xususiyati erkalash ijobjiy baho munosabatini hosil qilgan. Ijobjiy baho munosabati aks etgan. Parchadagi voy undov so'zi ham ayollarning individual xususiyatini ifodalaydi. Voy undov so'zi o'ndan ortiq ma'nno nozikliklarini ifodalaydi. Bularga sevinish, erkalash, achinish, qo'rqish, havas, sarosimalanish, koyish, alam singari holatlar kiradi. Parchada sevinish ijobjiy baho munosabati namoyon bo'lgan.

Ayollar nutqiga xos bo'lgan shunday biriklilar ham borki, ular salbiy munosabatni ifodalaydigan qarg'ishlar, ijobjiy istakni bildiradigan birikmalardir. Uying kuygur, o'lgur, juvarmag, qirg'in kelgir kabi qarg'ishlar ayollar nutqida ishlatalib, salbiy baho munosabatini ifodalaydi. Asosan, qarg'ishlar so'zlarga ayollar nutqida ko'proq duch kelamiz. -gur affiksli ijobjiy istak biriklari, shuningdek, ayollar nutqida ham faol qo'llanadi. Odatda, qarg'ishni ifodalovchi -gur affiksli biriklarni bo'lishsiz shaklida ham qo'llash ayollar nutqi uchun xos bo'llib, bunda ijobjiy istak bildiradi: basharang qurmagur, qurib ketmagur kabi. Bu xil qurilmalarda salbiy istak ma'nosil kuchsizlanib, neytral holdagi istak mazmuni ifodalanadi: Ey, qurib ketmagur, nega indamading shu vaqtgacha? Basharang qurmasin, tezroq keta qolmaysanmi! (O'.Hoshimov)

Bunday biriklarga yana bo'yning uzulmagur, tinmagur, o'lmagur so'z va so'z birikmalarini ham misol sifatida keltirish mumkin. Ayollar nutqida ijobjiy istak ifodalovchi nutqiy biriklari rang-barang bo'llib, ular -(a)y, -sin kabi mayl shakllarida ham beriladi. Aylanay, bo'yingga qoqiy, sadag'ang ketay, onaginang aylansin, onang qoqindiq, bo'yingdan o'rgulay kabi biriklilar ham, asosan, ayollar nutqida ishlatalidi: – Xush kelibsiz, – dedi Oftob oyim... – Xushvaqt bo'linglar, aylanay, qix...

– dedi xotin. (A.Qodirly) Voy bo'yingga qoqiy. Voy sadag'ang ketay!

Kullas, o'zbek ayollar nutqiga xos baho bildiruvchi shunday biriklilar mavjudki, ular ayollar va erkaklar nutqidagi gender tafovutni namoyon qiladi. Ishimizda yuqorida keltirilgan grammatik, morfologik, leksik vositalar, qarg'ishlar va olqishlar ayollar nutqining o'ziga xususiyatlari namoyon etgan va qaramaqarshi jins vakillari nutqidan farqlangan.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Iskandarova Sh. O'zbek nutq odatining muloqot shakllari: Filol.fanlari nomzodi diss...avtores. – Samarqand, 1993.
2. Maslova B. A. Lingvokulturologiya. – M., 2001. – C.83.
3. Pirmatova M. Undovilar va gender differensiyasi // O'zbek tili va adabiyoti. № 3 – Toshkent. 2013. 87-bet.
4. Qambarov G. Baho lisoniy va mantiqiy kategoriya sifatida. O'zbek tilshunosligining dolzarb masalalari. – Andijon, 1995.
5. Qo'ng'uров R. Subyektiv baho formalarining semantik va stilistik xususiyatlari. – T.: Fan, 1980.
6. Usmonova Sh. Lingvokulturologiya. – Toshkent, 2019.

Nigina AXMEDOVA,

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti o'qituvchisi

e-mail: akhmedovanigina0@gmail.com

INGLIZ TILINING FRAZEOLOGIK BIRLIKLARI VA ULARNING GRAMMATIK JIHATDAN GAPDAGI O'RNI

Annotatsiya: ushbu maqolada ingliz tilida frazeologik birliklarining o'ziga xos xususiyatlari tavsiflashi, tarjimada frazeologizmlarning lug'aviy ma'noviy xususiyatlarni ajratish hamda ularning grammatical jihatdan gapdag o'mi xususida so'z yurteadi.

Kalit so'zlar: frazeologik birlik, denotativ ma'no, frazeografiya, semantika, idiom, sinonimlik xususiyat.

Annotation: this article describes the unique features of phraseological units in English, separates the lexical-meaningful features of phraseological units in translation, and their grammatical place in the sentence.

Key words: phraseological unity, denotative meaning, phraseography, semantics, idiom, synonymy feature.

Аннотация: в данной статье описаны уникальные особенности фразеологизмов английского языка, выделены лексико-значительные особенности фразеологизмов при переводе и их грамматическое место в предложении.

Ключевые слова: фразеологическое единство, денотативное значение, фразеография, семантика, фразеологизм, признак синонимии.

Har bir til xodisasi garammatik xususiyatga ega bo'lgani kabi frazeologizmlar ham grammatic ma'no kasb etadi va bunday birliklar gapda ega bo'lishi, to'ldiruvchi, aniqlovchi, antonim va sinonimlik xususiyatlariiga egadir. Misol tariqasida quyidagi iborani lingvistik jihatdan tahlil qilamiz: "To be red" iborasi gapda ega bo'lib kelishi mumkin: "Being red was his opportunity", aniqlovchi bo'lib keladi; "he was red in this bank", antonimi mavjud: "to be black" shu kabi grammatic xususiyatlarga xosdir. Frazeologizmlar og'zaki tilda ham, badiiy adabiyotda ham keng tarqalgan. O'quv jarayonida men badiiy matnlarni tez-tez uchrataman. Frazeogogik birlik – tarkibi va tuzilishida barqaror, alohida leksik birlik vazifasini bajaradigan leksik jihatdan bo'linmaydigan va qiyomatli so'z birikmasidir. [5,344] Frazeologizm bir butun bo'lib, so'zlarning tayyor kombinatsiyasi sifatida ishlataladi, keyingi parchalanishga olib kelmaydi va odatda uning qismlarini qayta joyiga qo'yishga imkon bermaydi. Mustaqil lingvistik fan sifatida frazeologiya nisbatan yaqinda paydo bo'ldi. Tilshunoslik fani sifatida frazeologlyanining vazifasi muayyan tilning frazeologik asoslarini har tomonlama o'rganishni o'z ichiga oladi. Ushbu fanni o'rganishning muhim jihatlari quyidagilardir:

- frazeologik birliklarning barqarorligi,
- frazeologik birliklarning va frazeologik

birliklarning semantik tuzilishi, ularning kelib chiqishi va asosiy funksiyalari. [3,38]

Frazeologik birliklarning tildan tilga tarjima qilinishi frazeologiyaning juda qiyin sohasi bo'lib, bu fanni o'rganishda katta tajriba talab etiladi. Frazeologiya frazeologik birliklarni aniqlash prinsiplarini, ularni o'rganish usullarini, tasniflash va frazeografiyani – lug'atlardagi tafsiflarni ishlab chiqadi. Frazeologiya turli xil tadqiqot usullaridan foydalanaadi, masalan komponentlarning qiymatini tahlil qilish. Frazeologiya frazeologik birliklarning xususiyatlari va ulami o'rganish usullariga qarab tilning frazeologik tarkibini har xil tasniflashni taklif etadi. Frazeologik birliklar tilning ajralmas va ayniqsa ajralib turadigan tarkibiy qismi bo'lib, eng yorqin, o'ziga xos, g'ayrioddiy, "Individual", madaniy ahamiyatga ega va milliy o'ziga xos bo'lib, nafaqat ma'lum tilning xususiyatlarini, balki uning nutqchilarini, munosabati, tafakkuri, mentaliteti, milliy xususiyatlarini ham ifoda etishga qodir va fikrash uslubidir. [4,183] Frazeologik birliklarning yana bir muhim xususiyati shundaki, har birining ma'nosi unga kiritilgan so'zlarning ma'nolariga qo'shilmaydi. Ko'pincha frazeologik birliklar o'zlarining tarkibiga qo'shimcha so'zlarni kiritmaydilar, ulardagl tarkibiy qismlarni qayta tariblab bo'lmaydi. Frazeologiya tadqiqotchilar e'tiborni milliy o'ziga xoslikka qaratdilar. Shuning uchun frazeologik birliklar yunoncha "o'ziga